

się znają, więc powitaniom nie ma końca. Na widoczny nadmiar formuł powitalnych zwracają uwagę sami rozmówcy:

Dialog czwarty: – *Ciągle się witacie. Może pogadacie? – A czemu nie? – Jak tylko tu zaglądam, samo witanie. – O czym chcesz pogadać?*

Mogło by się wydawać, że śledzenie rozmów na czacie jest zajęciem niezwykle ciekawym. Nic bardziej mylnego. Z pustych semantycznie dialogów wieje przerażającą nudą, na którą skarżą się znużeni śmiertelnie czatownicy:

Dialog piąty: – *Ale tu nuda. – A komu się nudzi?* Dialog szósty: – *Nie ziewaj mi tu. – Bo co? – Bo mi się udziela – I dobrze.* Dialog siódmy: – *А мне скучно. – А почему? Да погода плохая. – Скоро будет лучше.* Dialog ósmy: – *Че так скучно? – Скууука!*

Charakterystycznej dla czatowych rozmówek jałowości i nudzie dają wyraz także niektóre nicki, np. *ale_nudy*.

Krótką uwagę pragnę poświęcić przyjętym przeze mnie zasadom ortograficznym i interpunkcyjnym. W przytaczanym materiale egzemplifikacyjnym, aby był on łatwiejszy w odbiorze, stosuję poprawną pisownię i interpunkcję. Błędy bywają tak rażące, zwłaszcza w czacie rosyjskim, że skupiałyby na sobie uwagę odbiorcy, a czasami utrudniały zrozumienie tekstu, por. np. *я хатю зорегица 'я хочу зарегиться'*. Oryginalną pisownię wielkich i małych liter zachowuję w nickach, ponieważ stanowi ona element charakteryzujący. Błędowi ortograficznemu i gramatycznemu poświęcam oddzielny paragraf.

2. NICKI

Specyfikę kontaktów w Internecie stanowią wspomniane nicki. Jest to zasadnicza różnica między netlogiem a rozmową *face to face* wynikająca z anonimowości. Zarejestrowany użytkownik czatu może wybrać sobie stały nick, pod którym zawsze już w danym czacie występuje. Użytkownik niezarejestrowany wybiera nick tymczasowy, który poprzedzony jest znakiem ~. Daje mu to możliwość zmieniania nicku, na przykład w przypadku wykluczenia z czatu.

2.1. Typy nicków

Na uwagę zasługują postaci nicków, jakie wybierają sobie uczestnicy czatu. Charakter nicku jest dla czatownika sprawą niezwykle ważną, może w nim bowiem przekazać różne informacje o sobie, zachęcić do nawiązania kontaktu, niekiedy dać upust fantazji i inwencji twórczej. Wyróżniłam wśród nich kilka typów.

2.1.1. Imiona

Najprostszą formą nicku jest imię. Polscy i rosyjscy „czatownicy” wybierają z reguły imiona rodzime, nieprzyswojone imiona obce trafiają się rzadko. Częste są spieszczenia, szczególnie popularne w czacie rosyjskim.

język polski

Adrian, Damian, Ewelina, Eryk, Iwona, Izabella, Jacek, Janek, Justyna, Kamil, Kornel, Krystian, Łukasz, Marcin, Marek, Marzena, Natalia, Paulina, Paweł, Sebastian, Weronika i in.; spieszczenia, np. *Agniesiunia, Andzia, Anecia, Basiunia, Iwoncia, Jadzia, Krzysiuński, Maciek, Madzia, Małgosia, Sebco, Tomek, Zuza* i in.; imiona obce, np. *Alejandro, Andy, Conrado, Jack, Johnny, Patsy* i in.

język rosyjski

Андрей, Igor, Ирина, Ivan, Максим, Надежда, Оксана, Олег, Роксана, София, Татьяна i in; spieszczenia, np.: *Алёночка, Анюта, Анюша, Валюня, Ванюшка Викуха, Дашуля, Дашуня, Женя, Иринчик, Катюшка, Катя, Ксюша, Максимчик, Машулька, Надя, Нюсенька, Полиночка, Стёпа, Танюшечка, Тимурик, Толик* i in.

Porównując czaty z roku 2005–2006 i 2009 zauważyłam, że teraz obok imienia pojawiają się najczęściej jakieś informacje dodatkowe, np. wiek, miejsce zamieszkania, stan cywilny itp. (zob. niżej).

2.1.2. Nicki samocharakteryzujące

W tego typu nickach użytkownik czatu zawiera najczęściej autocharakterystykę pozytywną, przedstawiając swoje walory fizyczne albo duchowe, np.:

język polski

Adrian_cichutki, fajny 19 latek, Legalna_Blondynka, Mów_Do_mnie_Księżniczko, MateuszZajebisty, Niebanalny, odważny chłopak, Przystojniak_23, Słodki_Książę, Tomek-Ogier, rasowaBrunetka, wesołyksiądz, zwariowany Karol i in.

język rosyjski

Атлет, Белая и Пушистая, девочка_сказка, Жгучая_брюнетка, Клёвая_девчонка, Красавчик на все 100%, красивая брюнетка, Красотка, Ласковый_и_нежный, Неженка, Нежная, очаровашка_и_обояшка, поднимаю настроение, Само_благородство, Сладкая попка, Сексапильная брюнеточка, Супер_Девчонка, Умная Эльза, Характерная леди, expert i in.

Stosunkowo często się zdarza, że nick jest samokrytyczny i charakteryzuje jakieś ujemne cechy ciała, osobowości albo stanu, np.:

język polski

A_jednak_Pechowy, bezpłciowa, malutki fircyk, Cham_alkoholik_tylko_dla_pięknej, TakaSobieJestem, ZwykłaSzaraMysz i in.

język rosyjski

Бандит, Блудная_дочка, болтливая стерва, вредная GIRL, Добрый_дядька_отморозок (отморозок żarg. 'człowiek skończony, taki, na którego nie można już liczyć'), Злюка, Ласковая ложь, Лысёнок, лень, Мегасволочь, Московский развратник, Одинокий парнишка, Плохая Деффчонка, Самая невезучая, Секс и пахоть, Террористка, хищник, Hooliganka i in.

2.1.3. Nicki informacyjne

Czatownicy podają w nicku najróżnorodniejsze informacje: imię, wiek, płeć, miejsce zamieszkania, stan cywilny, zawód, stanowisko, upodobania, czasem narodowość. Najczęściej zawiera on kilka informacji. W języku rosyjskim tego typu nicki trafiają się sporadycznie, np.:

język polski

Adam-Liverpool, Agusia25Poznań, Bartek-student, Darek_24_Kraków, docent, Elegancki_USA, esteta_ze_śląska, Facet_z_Krakowa, Frankfurt_ona, Ginekolog-wawa, GregorioCanada, Grek, Janko23włkp, Koszalin-wolny, Matematyk, LubięLaskiWstrin, lubię małe piersi, motocyklista x, Nauczyciel, 49latek_z_Łodzi, on_26_Sochaczew, Paweł_Gliwice, Paweł_25_Poznań, Poszukiwacz dużego biustu, Samwdomkuteraz, Szczupły Wysoki 30, śliczna niewiasta-30 lat, Ukrainka, Warszawiak, warto_czasem_porozmawiać, WaszDzielnicowy, żołnierz 24, żonaty - Rybnik i in.

język rosyjski

Анручка-лесбияночка, Бармэн, Девушка_с_Урала, Кандидат_наук, Любовник_Мск, Оля_12_лет, Парень - СПб, Румын, С_Севера, Студент, Фельдшер (Москва) i in.

2.1.4. Nicki w językach obcych

W przygniatającej większości są to nicki w języku angielskim. W polskim czasie trafiają się dosyć rzadko, np.: *CowboyFromHells, Juicy_Couture, Just_do_it_he, Like_your_pussy, Monkey, New word order, Tiger, Your sweet dreams* i in. Większą popularnością cieszą się w języku rosyjskim, np.: *beautiful girl, blue_boy, Hindi, Crazy, Angel of love, CrazyGirl, Crunchy_Berry, Dark Angel, Deathgirl, Error, favorit_dream, Ghost, Hot Rusk, Jane, Lord of Dark, Prince of Dark, Russian Princess, Sky, smile, Spectre_Ghost, walking_on_the_thin_line, Wall of Silence, Wednesday, With_a_smile* i in.

Zdarzają się pojedyncze przykłady zapożyczeń z innych języków, np. w języku polskim *femme fatale* z francuskiego i *Vitaminum* z łaciny.

2.1.5. Nicki-ogłoszenia

W języku polskim częste są także nicki będące w swej istocie anonsami prasowymi. Nie spotkałam ich w roku 2005, ale w 2009 są bardzo popularne. Można wśród nich wyróżnić następujące rodzaje:

– dotyczące pracy, np.:

Dam_Pracę_On, *Dwie_hostessy_dziś_Wawa*, *Fotograf-poszukuje-modelki*, *Praca_dla_niej*, *PracawIrlandii*, *Praca_dla_Sekret*, *PracaDziewczynyWysokieStawki*, *SzukamPracyNormalnej* i in.;

– dotyczące sprzedaży, np.:

Fokusa_kombi_diselsprzedam, *Sprzedam komputer* (w tekście wypowiedzi podane są szczegóły techniczne i cena), *Viagra_Caverta_Sprzedam783505060* i in.;

– dotyczące różnego typu usług, np.:

Depilacja_intymna_dla_Pań_zap, *Kredyt_bezrobotnym*, *Monika_Kredyty_od_ręki*, *Prace_maturalne* i in.;

– dotyczące seksu, np.:

Atrakcyjnydlaatrakcyjnejintelige, *Bezwstydną poznam*, *Brunet_pozna_fajną*, *Dobrze_obdarzony_student_Wawa_Real*, *Dopieszczę_mężatkę_WawaOn27*, *Facet_25_intel_przyst_i_kult*, *KasaZaSexOnW-wa*, *KonkretnySponsor*, *ks_szuka_jej*, *Książdzadzwońi*, *Która_Mnie_rozprawiczy*, *On35pozna_Ją*, *Miły_i_elegancki_prawnik_Wawa*, *OnrealsexMałopól*, *Para_pozna_sponsora*, *Poznam_Piękną_Kochankę_Pilne_28*, *Przystojny_szuka_jej*, *Sama_w_domku_PN_Tel888-652-254*, *StalejKochankiSzukamKawaler*, *Starszy_chce_starszej*, *Szukam_kobiety_zdużym_biustem*, *44żonaty / mężatkę*, *Zasponsoruję dwie ładne*, *188cm_muskularny_dla_napalonej*, *Żonaty33WawaPozna...*, *Żonaty38_uległej_młodszej* i in.

Nicków-anonsów dotyczących seksu jest najwięcej i często zdumiewają zawarte w nich obscena i wulgaryzmy, których nie będę tu cytować. Nicki wszystkich wymienionych rodzajów są podawane jedynie w specjalnym zestawie i najczęściej wcale nie pojawiają w netlogu.

Niektóre nicki zakwalifikowane do charakteryzujących można zaliczyć do nicków-ogłoszeń, np. *Ginekolog-wawa*, *Szczupły Wysoki 30*, *śliczna niewiasta – 30 lat*.

Jeden Nicków ma postać *Zespół_Muzyczny*, a w netlogu jest reklama: *Wesela, zabawy, priv*. Znajdując któryś z takich nicków-ogłoszeń, zainteresowany umawia się na rozmowę w prywatnym pokoju („priv”).

Taka forma nicków pojawia się w czatach rosyjskich zupełnie wyjątkowo. Są one prawdopodobnie źle widziane, tak jak reklama, za którą grozi wykluczenie z czatu. Por. dwa zanotowane przykłady: *Ищу_Послушную_Детку, хочу познакомится с полной*. Można by tu było zakwalifikować także nick *ищу_тебя_милый*, który ja zaliczyłam do romantycznych (por. niżej).

2.1.6. Nicki romantyczne

Tak nazwałam nicki, które są wyrazem twórczej inwencji uczestników czatu i mają charakter metaforyczny, można by je więc także nazwać poetyckimi, np.:

język polski

Anioł_zniszczenia, CichySzmer, CośWięcejNiżTylkoWiatr, ja rzeźbię ciszę słowami, NutkaGrzechu, Skrawek błękitu, Tam_Gdzie_Nie_Ma_Dnia, Zapach_snu_ona i in.

język rosyjski

Ангел Смерти, Белая невеста, девушка_чужой_мечты, Злоба Дня, Князь Тьмы, крылья ангела, Океан_страсти, Повелитель печали, Повелительница _Тьмы, призрак_в_ночи, Свет любви, Смерть в сумеречных тонах i in.

2.1.7. Nicki dowcipne

Tworząc niektóre nicki, polscy i rosyjscy czatownicy dają wyraz swojemu poczuciu humoru. Zdarza się to znacznie częściej w polskim czacie, np.:

język polski

Ale_nudy, Aleksander Niewielki, brykając w sieci, croopniq, ciastko_bez_kremu, Czatu_jąc_na_niq, DeszczWbutach, DresZkreszu, fry_wolny, Gallka_anonimka, I_znów_wymyślaj_nick_EH..., 1 Euro, JeszczeNieTwojaNieJegoJuż, ktoś_z_innej_bajki, milion srebrnych łez, niktośka, Panna_nikt, seksualny ratownik, ósmy grzech główny, Wysoki_kurdupel, znuw_literufka i in.

język rosyjski

Выбитая_Крыша, Голая правда, Детонатор любви, леди_в_тапках, Мышь_Хелетучая, старуха с косой, сундук-индюк, Супермегапоишляк, чеLOVEчек i in.

2.1.8. Nazwy własne

Nazwy własne reprezentują nazwiska znanych postaci współczesnych i historycznych ze świata polityki, nauki i kultury, imiona bohaterów literackich i filmowych, postaci i miejsc z baśni, bajek, mitów i piosenek, zdarzają się także tytuły filmów i popularnych audycji telewizyjnych, a nawet organizacji politycznych.

– Imiona i nazwiska znanych postaci współczesnych i historycznych, np.:

język polski

Cezar, Cortez, Einstein, Santana, Vivaldi i in.

język rosyjski

Бекхэм, Бриттни Спирс, Горбачёв, Диана Море, Дубровский, Клеопатра, Леонардо Ди Каприо, Люк Бессон, Nefertiti, Пушкин, терминатор, Führer i in.

Należy tu także rosyjski nick *FBI*.

– Nazwy postaci, miejsc z baśni, bajek, mitów, filmów itp., np.:

język polski

Afrodyta, Arahne, Bolek_lolek, Bohun, Hera, Ifigenia, fiona, Niebieski Smerf, Troll i in.

język rosyjski

Атлантида, Багира, Бэтман, Гном, Девушка Бонда, Джин, Драгон, Nemezis, русалочка, Самана, Frankenstein i in.

– Tytuły filmów, audycji telewizyjnych, piosenek itp.

Język polski:

Dobranocka, NagaBroń, PuszekkOkruszek, ŚwitŻywychTrupów; język rosyjski *matrix* i in.

2.1.9. Nazwy pospolite

Często wybrany nick należy do nazw pospolitych. Są to nazwy różnych przedmiotów, marek samochodów i alkoholi, roślin i zwierząt. Stosunkowo często polscy i rosyjscy czatownicy na swój pseudonim wybierają nazwę rośliny, najczęściej kwiatu lub owocu. Wśród nazw zwierząt chętnie wyszukują nazwy drapieżników albo miłych domowych piesków i kotków. W funkcji nicków niezbyt licznie występują marki i rodzaje samochodów oraz nazwy gatunków alkoholi.

– Nazwy roślin, np.:

język polski

agawa, agrest, Biały bez, fiołek, lubczyk, macierzanka, Magnolia, malinka, piolun, truskaweczka, Stokrotka, słodka wisienka i in.

język rosyjski

Белая берёза, жасмин, ёлка, Конопля, Клубника, малинка, редиска, Сирень, Ромашечка, терновник, Фиалочка, яблочко i in.

– Nazwy zwierząt, np.:

język polski

Biały Tygrys, Czarna Kocica; jaskółka, grzechotnik, Kobra, koza, lwica, Modliszka, motylek, Mucha, Sarenka, Szary wilk, tukan, Tygrysica i in.

język rosyjski

Акула, Белая Волчица, Волчица, Воробей, гадючка, Дельфин, Киска, конь, Котёнок, Котик, львёнок, мопсик, Пит_Буль, Стрекоза, Тигрёнок, Чёрная_Мамба i in.

– Nazwy marek samochodów i alkoholi, np.:

Audi, Ford, Mazda, merc_AMG, джип, brandy, Кровавая Мери, Martini, Текила, cherry. Należą tu także nicki *dolar* i *Krupnik* (pisane jako *Сроорницq*) zanotowane w netlogu polskim i *Tiramisu* – w rosyjskim.

– Inne wyrazy pospolite

Stosunkowo rzadko spotyka się takie nicki, jak: polskie *chmurka, Cukierek, Czekoladka, koralik, kropeczka, landrynka, Mundur, muszelka*, rosyjskie *бомба, Витаминка, Зажигалка, конфетка, кристаллик, Неончик, Пилюлька, поцелуй, Робот, Шоколадка* i in.

2.1.10. Kombinacja liter

Stosunkowo często w polskim czacie, rzadziej w rosyjskim, w funkcji nicku występuje kombinacja liter albo – sporadycznie – cyfr, np.:

język polski

ABCD, fffkkg, flgfdhggfhfgjgfh, gg, ghgcc, gxsjgf, kenryc, lpo, maa, ml, mm, ttt, 15091982, 80871 i in.

język rosyjski

jgffggfkhgf, oserxxx, vvvqqq, xxxooo, 1111, 77777, 231313, 1515515415 i in.

2.1.11. Nicki nietypowe

język polski

nikt, poniedziałek, środa, czwartek, Trombocyt i in.

język rosyjski

Мяу, Dementia, 1, Я, Смотрю, smska, СССР! i in.

2.2. Pisownia nicków

W większości przypadków takie same zasady rządzą pisownią nicków polskich i rosyjskich. Nicki niezłożone, bez względu na ich przynależność do określonego typu, pisze się i wielką, i małą literą. W nicku złożonym, przedstawiającym sobą połączenie wyrazowe, poszczególne słowa zaczynają się albo małą, albo wielką literą. Bardzo często pisownia jest mieszana i nie zależy ani od znaczenia, ani od miejsca zajmowanego przez słowo w połączeniu. Bardzo charakterystyczne dla grafiki nicków rosyjskich jest przeplatanie w wyrazie wielkich i małych liter, co ma zwrócić uwagę czatownika, do którego skierowany jest komunikat. W pisowni polskich czatów przeplatanie w jednym wyrazie wielkich i małych liter zdarza się sporadycznie. W nickach rosyjskich występuje także małpka, zamiast litery *a*, np.: *Атл@нтид@, К@тюшк@, К@тя, Киск@, Кр@сотк@, М@зда*.

2.2.1. Wielka i mała litera

– Pisownia nicków prostych, np.:

język polski

Buldog, Dobranocka, Modliszka, Motylek, Troll, Truskaweczka, docent, fiona, jaskółka, koza, lubczyk, martusia, paulina, wiewióreczka, violka i in.

język rosyjski

Белогвардист, Боярин, Витаминка, Жажда, Кадет, Мяу, Робот, Ромашечка, Стабильность, ангелочек, фиолета, жасмин, конь, львёнок, партизан, сирень, шаман, яблочко i in.

– Pisownia nicków złożonych, np.:

język polski

chora_na_głupotę, ktoś_z_innej_bajki, jestem_jaka_jestem, milion_srebrnych_łez, szukam_sponsora, zwyczajna_dziewczyna, JeszczeNieTwojaNieJegoJuż, Rozkoszna-JeszczeDziewica, Śpiąca_Królowna, SeksBezZobowiąz, SeksualnyRozbójnik, Tam_Gdzie_Nie_Ma_Dnia i in.

język rosyjski

девушка_чужой_мечты, леди_в_тапках, прекрасная_блондиночка, одинокий_парень, ужасная_злюка, только_ты_и_никто_другой, Ангел_Смерти, Глупый_Иванушка, Злоба_Дня, Пит_Буль, Потомок_Бендэры, Умная_Эльза, Хитрая_Лисица i in.

– Pisownia mieszana, np.:

język polski

całyNosekwPiegach, DresZkreszu, rasowaBrunetka, DeszczWbutach, NiewiemPoco-Żyję i in.

język rosyjski

будь_Моей_навсегда, очень_Сладкая_шоколадка, парень_Всегда_готов, Сама_не_Знаю_чего_Хочу i in.

– Przeplatanie wielkich i małych liter, np.:

język rosyjski

АнГел_СМертИ, АнтиХрисТ, ВолчиЦа, ДевуШКА_БоНдА, КоНоПЛЯ, С@шЕнЬк@, TwiN, ExPort i in.

język polski

cUpEk_xD, SaMoTnY_POLICJANT.

2.2.2. Alfabet rosyjski i łaćniński

Pseudonimy rosyjskie, nawet wywodzące się z języków obcych, pisze się najczęściej grażdanką, np.: *Бекхэм, Люк Бессон, Текила*, ale stosunkowo często zdarza się alfabet łaćniński, nawet w wyrazach rosyjskich, np.: *Dementia, Hooliganka, matrix, re-diska* i in.

Rzadko w jednym wyrazie następuje połączenie obu alfabetów, np.: *вредная GIRL, медбр@t, Стрекоз@, хищник., чеLOVEчек* i in.

W języku polskim zdarza się napisanie polskiego wyrazu według zasad pisowni obowiązującej w innym języku, np. *croopniq* – zgodnie z pisownią francuską, *pasqda* – (prawie) zgodnie z łaćnińską, co spełnia rolę żartu językowego.

2.2.3. Pisownia połączeń wyrazowych

W czacie polskim nicki będące połączeniami wyrazowymi pisze się z reguły razem, ostatnio jednak coraz częściej łączy się je dolnym dywizem. W pisowni wielowrazowych nicków rosyjskich nie natknęłam się na łączną pisownię nicków

złożonych, co jednak wcale nie znaczy, że takich przykładów nie ma. Często zdarza się także pisownia rozdzielna, rzadko tiret.

– Pisownia łączna, np.:

język polski

aPrzezTel?, możeCałynago18latCAM, Ciągleniewyspany, hejhejwam, Kiciamojaamatorskifilmik, kwiatekdlaniej, NapalonyMłody13, onZrobiCoOnaChce, sponsoraszukam, szuk.dziewczyny, WirtualnyOn21 i in.

– Dywiz i dolny dywiz, np.:

język polski

halo-halo-jestem_czakaasz_na_mnie, kobieta_i_tyle, oddam_serce_i_duszę, on_z_Przemysła_pozna_kobietę, Słodki_Książę, wawa_szukam_młodej_wagarowiczki, Ania-12 lat, Mundur-Ona-29-wawa, normalny-wawa-27 i in.

język rosyjski

Гламурная_из_Москвы, Девушка_с_Урала, Ищу_Послушную_Детку, Роскошная_блондиночка, Твой_парень, Терновник_она_27, хочу_познакомиться_с_полной, шаман_(он) i in.

– Pisownia rozłączna, np.:

język polski

Błaszany Szerszeń, Młoda Samotna, nosząca pończochy, Poszukiwacz dużego biustu, żonaty anioł i in.

język rosyjski

болтливая стерва, Дерзкая, милая девушка, одинокий парень, Иван Дулин, Потомок Бендеры i in.

3. EKONOMIA ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Na język czatu ogromny wpływ ma presja czasu i miejsca, o wiele silniejsza niż w komunikacji *face to face*. W czacie swoją wypowiedź należy napisać i przesłać maksymalnie szybko, bo w kolejce czeka, w najlepszym wypadku, kilkanaście osób. Poszczególne kwestie dialogu następujące po sobie w zbyt długich interwałach czasowych, rozdzielone tekstem innych internautów pozbawiają rozmowę znamion dynamiczności i spontaniczności.

Ograniczenia wymuszone przez netlog skłaniają internautów do używania maksymalnie ekonomicznych środków językowych.

3.1. Oszczędnościowe strategie fonetyczne

Zjawiska związane z oszczędnościowymi strategiami fonetycznymi zaobserwowałam tylko w języku internautów rosyjskich. W wymowie niestarannej odmiany